

**FRAMSELD REGLUGERÐ FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR
(ESB) 2016/101****2020/EES/50/29****frá 26. október 2015****um viðbætur við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 575/2013 að því er varðar tæknilega eftirlitsstaðla fyrir varfærið mat skv. 14. mgr. 105. gr (*)**

FRAMKVÆMDASTJÓRN EVRÓPUSAMBANDSINS HEFUR,

með hliðsjón af sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins,

með hliðsjón af reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 575/2013 frá 26. júní 2013 um varfæriskröfur að því er varðar lánastofnanir og fjárfestingarfyrirtæki og um breytingu á reglugerð (ESB) nr. 648/2012 ⁽¹⁾ einkum þriðju undirgrein 14. mgr. 105. gr.,*og að teknu tilliti til eftirfarandi:*

- 1) Ákvæði 105. gr. reglugerðar (ESB) nr. 575/2013 vísar til staðla fyrir varfærið mat sem gildir um allar stöður í veltubók. Ákvæði 34. gr. þeirrar reglugerðar krefjast þess þó að stofnanir beiti stöðlum 105. gr. á allar eignir sem metnar eru á gangvirði. Samsetning greinanna að framan felur í sér að kröfur um varfærið mat gildi um allar stöður á gangvirði, án tillits til þess hvort þeim sé haldið í veltubók eða ekki, ef heitið „stöður“ vísar eingöngu til fjármálagerninga og vara.
- 2) Ef beiting varfærins mats leiddi til lægra, algilds bókfærðs virðis hvað varðar eignir eða hærra, algilds bókfærðs virðis hvað varðar skuldir en bókfært er í reikningsskilum, ætti að reikna viðbótarvirðisleiðréttingu út (e. AVA) sem algildi mismunar á þessu tvennu, þar sem varfærið virði ætti alltaf að vera jafnt eða lægra en gangvirði eigna og jafnt eða hærra en gangvirði skulda.
- 3) Hvað varðar matsstöður, þar sem breyting á virði reikningsskila hefur aðeins að hluta til eða engin áhrif á almennt eigið fé þáttar 1, ætti aðeins að beita viðbótarvirðisleiðréttingu á þann hluta breytingar á virði reikningsskila sem hefur áhrif á almennt eigið fé þáttar 1. Þær taka til staðna með fyrirvara um áhættuvarnarreikningsskil, stöður til sölu að því marki sem breytingar á virði þeirra eru með fyrirvara um varfærna síu og stöður sem jafna hverjar aðrar nákvæmlega út.
- 4) Viðbótarvirðisleiðréttingar eru aðeins ákvarðaðar í þeim tilgangi að reikna út leiðréttingar á almennu eigin fé þáttar 1 ef nauðsyn krefur. Viðbótarvirðisleiðréttingar hafa ekki áhrif á ákvörðun krafna vegna eiginfjárgrunns skv. 92. gr. reglugerðar (ESB) nr. 575/2013 (nema undanþágan fyrir viðskipti í smáum stíl, hvað varðar veltubók skv. 94. gr., gildi).
- 5) Til að kveða á um samræmdan ramma stofnana til að reikna út viðbótarvirðisleiðréttingar er nauðsynlegt að hafa skýra skilgreiningu á viðmiðunarmarki vissu og þeim þáttum matsóvissu sem ætti að taka tillit til þegar varfærið mat er ákvarðað, ásamt skilgreindri aðferðafræði til að ná áskildu stigi vissu sem byggt er á núverandi markaðsaðstæðum.
- 6) Óvissu markaðsverðs, uppgjörskostnað og líkansáhættu viðbótarvirðisleiðréttinga ætti að reikna út á grundvelli matsáhættu sem byggir á fjármálagerningum eða eignasöfnum fjármálagerninga. Í þessum tilgangi er hægt að sameina fjármálagerninga eignasöfnum, hvað varðar óvissu markaðsverðs og uppgjörskostnað viðbótarvirðisleiðréttinga, þegar gerningar eru metnir á grunni sama áhættuþáttar eða, hvað varðar líkansáhættu viðbótarvirðisleiðréttinga, þegar þeir eru metnir á grunni sama verðlagningarlíkans.
- 7) Þar sem tiltekna viðbótarvirðisleiðréttingar sem tengjast matsóvissu eru ekki lagðar saman ætti að leyfa uppsöfnunarnálgun sem getur haft hliðsjón af ávinningi fjölbreytileika, innan tiltekinnna þátta viðbótarvirðisleiðréttinga hvað varðar þá þætti viðbótarvirðisleiðréttingar sem tengjast ekki þætti vænts útgöngukostnaðar sem ekki er tekinn með í gangvirði. Að því er varðar samsöfnun viðbótarvirðisleiðréttinga ætti einnig að gera það kleift að fá ávinning fjölbreytileika með muninum á væntu virði og varfærnu virði, þannig að bankar með gangvirði sem er þegar varfærnara en vænt virði fái ekki minni ávinning fjölbreytileika en bankar sem nota vænt virði sem gangvirði.

(*) Þessi ESB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 21, 28.1.2016, bls. 54. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 80/2019 frá 29. mars 2019 um breytingu á IX. viðauka (Fjármálaþjónusta) við EES-samninginn, sjá EES-viðbæti við *Stjórnartíðindi Evrópusambandsins* nr. 44, 2.7.2020, bls. 59.

(¹) Stjtið. ESB L 176, 27.6.2013, bls. 1.

- 8) Þar sem stofnanir með lítil eignasöfn gangvirðis eru venjulega með fyrirvara um takmarkaða matsóvissu ættu þær að mega beita einfaldari nálgun til að meta viðbótarvirðisleiðréttingar en stofnanir með stærri eignasöfn gangvirðis. Að því er varðar mat á því hvort hægt sé að beita einfaldari nálgun ætti að meta stærð eignasafna gangvirðis á öllum stigum þar sem eiginfjárkröfur eru reiknaðar út.
- 9) Til að lögbær yfirvöld geti metið hvort þessar stofnanir hafi, með réttum hætti, beitt kröfunum um mat á viðbótarvirðisleiðréttingum á samstæðustigi, ættu stofnanirnar að annast viðeigandi skjalahald, kerfi og eftirlit.
- 10) Þessi reglugerð byggist á frumvarpi að tæknilegum eftirlitsstöðlum sem Evrópska bankaeftirlitsstofnunin leggur fyrir framkvæmdastjórnina.
- 11) Evrópska bankaeftirlitsstofnunin hefur haft opið samráð við almenning um frumvarpið að tæknilegum eftirlitsstöðlum sem þessi reglugerð byggir á, greint mögulegan tengdan kostnað og ávinning og óskað eftir álit hagsmunahópsins um bankastarfsemi sem komið var á fót í samræmi við 37. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1093/2010 ⁽¹⁾,

SAMÞYKKT REGLUGERÐ ÞESSA:

I. KAFLI

ALMENN ÁKVÆÐI

1. gr.

Aðferðafræði fyrir útreikning á viðbótarvirðisleiðréttingum (AVAs)

Stofnanir skulu reikna út í heild þær viðbótarvirðisleiðréttingar sem nauðsynlegar eru til að laga gangvirði að varfærnu virði og skulu reikna þessar viðbótarvirðisleiðréttingar út ársfjórðungslega samkvæmt aðferðinni sem lýst er í 3. kafla, nema þær uppfylli skilyrði til að beita aðferðinni sem lýst er í 2. kafla.

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari reglugerð er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- a) „matsstaða“: fjármálagerningur eða vara eða eignasafn fjármálagerninga eða vara, sem haldið er í veltubók og utan veltubókar, sem metnar eru á gangvirði,
- b) „matsinnlegg“: breyta eða tafla þátta sem er sannreynanleg eða ekki sannreynanleg á markaði og hefur áhrif á gangvirði matsstöðu,
- c) „matsáhætta“: upphæð matsstöðu sem er viðkvæm fyrir hreyfingu á matsinnleggi.

3. gr.

Markaðsgagnalindir

1. Ef stofnanir reikna út viðbótarvirðisleiðréttingar á grunni markaðsgagna skulu þær líta á sama svið markaðsgagna sem gögn sem notuð eru í ferli óháðrar verðsannpröfunar (e. IPV) sem um getur í 8. mgr. 105. gr. reglugerðar (ESB) nr. 575/2013, eftir því sem við á, með fyrirvara um leiðréttingar sem lýst er í þessari grein.

⁽¹⁾ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 1093/2010 frá 24. nóvember 2010 um að koma á fót evrópskri eftirlitsstofnun (Evrópska bankaeftirlitsstofnunin), um breytingu á ákvörðun nr. 716/2009/EB og niðurfellingu ákvörðunar framkvæmdastjórnarinnar 2009/78/EB (Stjútíð. ESB L 331, 15.12.2010, bls. 12).

2. Af hálfu stofnana skal litið til allra tiltækra og áreiðanlegra markaðsgagnalinda til að ákvarða varfærið virði sem tekur til alls eftirfarandi, þar sem við á:
- gengi á virkum markaði,
  - verslun í nákvæmlega sama eða mjög svipuðum gerningi, annaðhvort úr eigin skráð stofnunar eða, ef hún liggur fyrir, verslun á markaði,
  - framseljanlegar verðgjafir frá miðlurum og öðrum markaðsaðilum,
  - sammæli í þjónustugögnum,
  - leiðbeinandi verðgjafir miðlara,
  - mat tryggingar mótaðila.
3. Í tilfellum þar sem sérfræðinálgun er beitt að því er varðar 9., 10. og 11. gr. skal litið til fráviksaðferða og upplýsinga, þ.m.t. einhvers af því sem hér fer á eftir, ef við á:
- notkun óbeinna gagna sem byggð eru á svipuðum gerningum sem nægjanleg gögn eru til um,
  - beiting varfærinna breytinga á matsinnlegg,
  - sanngreining eðlilegra marka á virði gernings.

II. KAFLI

EINFÖLDUÐ AÐFERÐ VIÐ ÁKVÖRÐUN VIÐBÓTARVIRÐISLEIÐRÉTTINGA

4. gr.

Skilyrði fyrir notkun einfaldaðrar aðferðar

- Stofnanir geta aðeins beitt þeirri einfölduðu aðferð sem lýst er í þessum kafla ef summa algildis gangvirðiseigna og -skulda, eins og hún er gefin upp í reikningsskilum stofnunarinnar samkvæmt viðeigandi reikningsskilaumgjörð, er lægri en 15 milljarðar evra.
- Nákvæmlega samræmdar, samjafnaðar eignir og skuldir á gangvirði skulu ekki teknar með í útreikningi í 1. mgr. Hvað varðar eignir og skuldir á gangvirði, þar sem breyting á mati reikningsskila hefur aðeins að hluta til eða engin áhrif á almennt eigið fé þáttar 1, skal mat þeirra aðeins tekið með í hlutfalli við áhrif á viðeigandi breytingar á mati á almennu eigin fé þáttar 1.
- Viðmiðunarmörkin sem um getur í 1. mgr. gilda á eininga- og samstæðugrunni. Ef farið er upp fyrir viðmiðunarmörk á samstæðugrunni skal beita grunnaðferðinni á allar einingar í samstæðunni.
- Ef stofnanir sem beita einfölduðu aðferðinni uppfylla ekki skilyrðin í 1. mgr. tvo ársfjórðunga í röð skulu þær þegar tilkynna það viðkomandi lögbæru yfirvaldi og komast að samkomulagi um áætlun um að innleiða áætlunina, sem um getur í 3. kafla, á næstu tveimur ársfjórðungum.

5. gr.

Ákvörðun viðbótarvirðisleiðréttinga samkvæmt einfölduðu aðferðinni

Stofnanir skulu reikna út viðbótarvirðisleiðréttingar samkvæmt einfölduðu aðferðinni sem 0.1% af summu algildis eigna og skulda á gangvirði sem eru tekin með við útreikninga á viðmiðunarmörkum sem mælt er fyrir um í 4. gr.

6. gr.

Ákvörðun viðbótarvirðisleiðréttinga í heild sem reiknaðar eru út samkvæmt einfölduðu aðferðinni

Hvað varðar stofnanir sem beita einfölduðu aðferðinni skulu viðbótarvirðisleiðréttingar í heild að því er varðar 1. gr. vera viðbótarvirðisleiðréttingin sem er útkoman úr útreikningi á 5. gr.

III. KAFLI

GRUNNAÐFERÐ VIÐ AÐ ÁKVARÐA VIÐBÓTARVIRÐISLEIÐRÉTTINGAR

7. gr.

Yfirlit yfir grunnaðferðina

1. Stofnanir skulu reikna út viðbótarvirðisleiðréttingar samkvæmt grunnaðferðinni og beita tveggja þrepa aðferðinni sem hér fer á eftir:
  - a) þær skulu reikna út viðbótarvirðisleiðréttingar fyrir hvern flokk sem lýst er í 10. og 11. mgr. 105. gr. reglugerðar (ESB) nr. 575/2013 („flokkunarstig viðbótarvirðisleiðréttinga“) skv. 2. mgr. þessarar greinar,
  - b) þær skulu leggja saman upphæðirnar, sem leiða af beitingu a-liðar fyrir hvert flokkunarstig viðbótarvirðisleiðréttinga, til að fá fram viðbótarvirðisleiðréttingar í heild að því er varðar 1. gr.
2. Að því er varðar a-lið 1. mgr. skulu stofnanir reikna út flokkunarstig viðbótarvirðisleiðréttinga á einhvern eftirfarandi hátt:
  - a) samkvæmt 9.–17. gr.,
  - b) samkvæmt „varaáðferð“, ef ekki er mögulegt að beita 9.–17. gr. hvað varðar tiltekna stöður, þar sem þær skulu auðkenna hina tengdu fjármálagerninga og reikna viðbótarvirðisleiðréttingu út sem summu eftirfarandi:
    - i. 100% af hreinum óinnleystum hagnaði af hinum tengdu fjármálagerningum,
    - ii. 10% af hugsuðu verðmæti hinna tengdu fjármálagerninga ef um afleiður er að ræða,
    - iii. 25% af algildi mismunarins á gangvirði og óinnleystum hagnaði, eins og ákvarðað er í i-lið, af hinum tengdu fjármálagerningum ef um óafleiður er að ræða.

Að því er varðar i-lið b-liðar 1. mgr. þýðir „óinnleystur hagnaður“ breytinguna, ef hún er jákvæð, á gangvirði frá upphafi viðskiptanna, ákvarðað samkvæmt reglunni fyrstur inn fyrstur út.

8. gr.

Almenn ákvæði útreikninga viðbótarvirðisleiðréttinga samkvæmt grunnaðferðinni

1. Hvað varðar eignir og skuldir á gangvirði, þar sem breyting á mati reikningsskila hefur aðeins að hluta til eða engin áhrif á almennt eigið fé þáttar 1, skulu viðbótarvirðisleiðréttingar aðeins reiknaðar út á grunni hlutfalls á breyttu mati reikningsskila sem hefur áhrif á almennt eigið fé þáttar 1.
2. Í tengslum við flokkunarstig viðbótarvirðisleiðréttinga eins og lýst er í 14.–17. gr. skulu stofnanir miða að því að ná stigi vissu hvað varðar varfærið mat sem er jafnt því sem sett er fram í 9.–13. gr.
3. Viðbótarvirðisleiðréttingar skulu taldar það sem er umfram virðisleiðréttingar sem áskildar eru til að ná tilgreindu varfærnu virði, yfir öllum leiðréttingum sem beitt er í gangvirði stofnunar og hægt er að sannreyna að taki á sama grunni matsóvissu og viðbótarvirðisleiðréttingin. Ef ekki er hægt að sannreyna að leiðrétting sem beitt er á gangvirði stofnunar taki á tilgreindum flokki viðbótarvirðisleiðréttingar á því stigi sem viðeigandi viðbótarvirðisleiðréttingar eru reiknaðar út, skal sú leiðrétting ekki tekin með í útreikningi á viðbótarvirðisleiðréttingum.
4. Viðbótarvirðisleiðréttingar skulu alltaf vera jákvæðar, einnig á stigi matsáhættu, flokks, og fyrir og eftir uppsöfnun.

9. gr.

Útreikningur á óvissu markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttingar

1. Óvissa markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttinga skal reiknuð út á stigi matsáhættu („óvissa markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttinga á einingastigi“).

2. Óvissa markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttingar skal metin á núllgildi ef bæði eftirfarandi skilyrði eru uppfyllt:
  - a) stofnunin hefur traustar heimildir um framseljanlegt verð fyrir matsáhættu, eða hægt er að ákvarða verð út frá áreiðanlegum gögnum á grunni virks kaup- og sölumarkaðar eins og lýst er annarri undirgrein 1. mgr. 338. gr. reglugerðar (ESB) nr. 575/2013,
  - b) heimildir um markaðsgögn sem sett eru fram í 2. mgr. 3. gr. gefa ekki til kynna neina meiri háttar matsóvissu.
3. Ef ekki er hægt að sýna fram á að viðbótarvirðisleiðrétting sé engin hvað varðar matsáhættu þegar metin er óvissa markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttingar skulu stofnanir nota gagnalindirnar sem skilgreindar eru í 3. gr. Í þessu tilfalli skal reikna út óvissu markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttingar eins og lýst er í 4. og 5. mgr.
4. Stofnanir skulu reikna viðbótarvirðisleiðréttingar á matsáhættu í tengslum við hvert matsinnlegg sem notað er í viðkomandi matslíkani.
  - a) Sundurgreinanleikinn sem nota skal til að meta þessar viðbótarvirðisleiðréttingar skal vera einn af eftirtöldu:
    - i. ef sundurgreint, öll matsinnlegg sem nauðsynleg eru til að reikna úttaksverð fyrir matsstöðu,
    - ii. verð gernings.
  - b) Farið er með hvert matsinnlegg, sem um getur í i-lið a-liðar, sérstaklega. Ef matsinnlegg samanstendur af töflu breyta skal reikna viðbótarvirðisleiðréttingar út á grunni matsáhættu í tengslum við hverja breytu í þeirri töflu. Ef matsinnlegg vísar ekki til framseljanlegra gerninga skulu stofnanir tengja matsinnleggið og tengda matsáhættu mengi framseljanlegra gerninga á markaði. Stofnanir geta fækkað þáttum matsinnleggs hvað það varðar að reikna út viðbótarvirðisleiðréttingar og notað hverja þá aðferðafræði sem hentar, að því tilskildu að þessir færri þættir uppfylli öll eftirfarandi skilyrði:
    - i. heildarvirði hinnar lækkuðu matsáhættu er jafnt heildarvirði hinnar upprunalegu matsáhættu,
    - ii. hægt er að tengja hið lækkaða mengi þátta framseljanlegum gerningum á markaði,
    - iii. hlutfall dreifni mæliþáttar 2 sem skilgreindur er hér á eftir og mæliþáttar 1 sem skilgreindur er hér á eftir, sem byggt er á sögulegum gögnum síðustu 100 viðskiptadaga, er lægra en 0.1.
  - c) Að því er varðar þessa málsgrein þýðir „dreifni mæliþáttar 1“ dreifni rekstrarreiknings matsáhættu sem byggt er á óskertu matsinnleggi, og „dreifni mæliþáttar 2“ þýðir dreifni rekstrarreiknings matsáhættu sem byggt er á óskertu matsinnleggi að frádreginni matsáhættu sem byggt er á hinu lækkaða matsinnleggi. Ef lækkaður fjöldi þátta er notaður til að reikna viðbótarvirðisleiðréttingar út skal matið á því hvort viðmiðanirnar í b-lið séu uppfylltar vera með fyrirvara um eftirlit á forni sjálfstæðrar aðferðafræði skuldajöfnunar og innra mat, a.m.k. á ársgrundvelli.
5. Óvissa markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttinga skal ákvörðuð sem hér segir:
  - a) ef til eru nægjanleg gögn til að setja saman nokkur líkleg gildi fyrir matsinnlegg:
    - i. hvað varðar matsinnlegg þar sem umfang líklegra gilda er byggt á úttaksverði skulu stofnanir meta tiltekinn punkt í umfanginu sem þær eru 90% tryggar með að geta yfirgefið matsáhættuna á því verði eða betra verði,
    - ii. Hvað varðar matsinnlegg þar sem umfang líklegra gilda er búið til úr miðverði skulu stofnanir meta tiltekinn punkt í umfanginu sem þær eru 90% tryggar með að miðgildið, sem þær gætu náð með því að yfirgefa matsáhættuna, væri á því verði eða betra verði,
  - b) ef ekki eru til fullnægjandi gögn til að setja saman nokkur líkleg gildi fyrir matsinnlegg skulu stofnanir nota sérfræðinálgun og nota eigindlegar eða meginlegar upplýsingar til að ná stigi vissu hvað varðar varfærið mat matsinnleggs sem er jafnt matinu sem stefnt er að samkvæmt a-lið. Stofnanir skulu tilkynna lögbærum yfirvöldum um matsáhættuna sem notuð er um þessa nálgun, sem og aðferðafræðina sem notuð er til að ákvarða viðbótarvirðisleiðréttingu,

- c) Stofnanir skulu reikna út óvissu markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttinga sem byggðar eru á einni af eftirfarandi nálgunum:
- þær skulu beita mismuninum á virði matsinnleggja sem annaðhvort eru metin samkvæmt a- eða b-lið, og virði matsinnleggja sem notuð eru til að reikna út gangvirði matsáhættu á hverja matsstöðu,
  - þær skulu sameina virði matsinnleggja sem annaðhvort eru metin samkvæmt a- eða b-lið og skulu endurmeta matsstöður sem byggðar eru á þessu virði. Stofnanir skulu því næst nota muninn á endurmetnum stöðum og gangvirði.
6. Stofnanir skulu reikna út flokkunarstig viðbótarvirðisleiðréttingar í heild fyrir óvissu markaðsverðs og nota óvissu markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttinga á einingastigi með því að nota annaðhvort reiknireglu 1 eða 2 sem mælt er fyrir um í viðaukanum.

10. gr.

Útreikningur uppgjörskostnaðar viðbótarvirðisleiðréttingar

- Uppgjörskostnaður viðbótarvirðisleiðréttinga skal reiknaður út á stigi matsáhættu („uppgjörskostnaður viðbótarvirðisleiðréttinga á einingastigi“).
  - Þegar stofnun hefur reiknað út óvissu markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttinga fyrir matsáhættu sem byggð er á úttaksverði má meta uppgjörskostnað viðbótarvirðisleiðréttinga á núllgildi.
  - Ef stofnun beitir undanþágunni sem um getur í 5. mgr. 105. gr. reglugerðar (ESB) nr. 575/2013 má meta uppgjörskostnað viðbótarvirðisleiðréttinga á núllgildi, með því skilyrði að stofnunin leggi fram sannanir um að hún sé 90% trygg með að nægjanlegt greiðsluhæfi sé fyrir hendi til að styðja fráhrvarf frá tengdri matsáhættu á miðverði.
  - Ef ekki er hægt að sýna fram á að matsáhætta viðbótarvirðisleiðréttingar sé engin skulu stofnanir nota gagnalindirnar sem skilgreindar eru í 3. gr. Í þessu tilfalli skal útreikningur á uppgjörskostnaði viðbótarvirðisleiðréttingar framkvæmdur eins og lýst er í 5. og 6. mgr. þessarar greinar.
  - Stofnanir skulu reikna út uppgjörskostnað viðbótarvirðisleiðréttinga á matsáhættu í tengslum við hvert matsinnlegg sem notað er í viðkomandi virðislíkani.
- a) Sundurgreinanleikinn sem nota skal til að meta þennan uppgjörskostnað viðbótarvirðisleiðréttinga skal vera einn af eftirtöldu:
- ef sundurgreint, öll matsinnlegg sem nauðsynleg eru til að reikna úttaksverð fyrir matsstöðu,
  - verð gernings.
- b) Farið er með hvert matsinnlegg, sem um getur í i-lið a-liðar, sérstaklega. Ef matsinnlegg samanstandur af töflu þátta skulu stofnanir meta uppgjörskostnað viðbótarvirðisleiðréttinga á grunni matsáhættu í tengslum við hvern þátt þeirrar töflu. Ef matsinnlegg vísar ekki til framseljanlegra gerninga skulu stofnanir ótvírætt tengja matsinnleggið og tengda matsáhættu mengi framseljanlegra gerninga á markaði. Stofnanir geta fækkað þáttum matsinnleggs hvað það varðar að reikna út viðbótarvirðisleiðréttingar og notað hverja þá aðferðafræði sem hentar, að því tilskildu að þessir færri þættir uppfylli öll eftirfarandi skilyrði:
- heildarvirði hinnar lækkuðu matsáhættu er jafnt heildarvirði hinnar upprunalegu matsáhættu,
  - hægt er að tengja hið lækkaða mengi þátta framseljanlegum gerningum á markaði,
  - hlutfall dreifni mælipáttar 2 og mælipáttar 1, sem byggt er á sögulegum gögnum síðustu 100 viðskiptadaga, er lægra en 0.1.

Að því er varðar þessa málsgrein þýðir dreifni mælipáttar 1 dreifni rekstrarreiknings matsáhættu sem byggð er á lækkuðu matsinnleggi, og dreifni mælipáttar 2 þýðir dreifni rekstrarreiknings matsáhættu sem byggð er á óskertu matsinnleggi að frádræginni matsáhættu sem byggð er á lækkuðu matsinnleggi.

- c) Ef lækkaður fjöldi þátta er notaður til að reikna viðbótarvirðisleiðréttingar út skal matið á því hvort viðmiðanirnar sem settar eru fram í b-lið séu uppfylltar vera með fyrirvara um sjálfstætt eftirlit og innra mat, a.m.k. á ársgrundvelli.
6. Uppgjörskostnað viðbótarvirðisleiðréttinga skal ákvarða á eftirfarandi hátt:
- a) ef nægjanleg gögn eru fyrir hendi til að búa til nokkur líkleg verðbil kauptilboða/sölutilboða fyrir matsinnlegg skulu stofnanir meta tiltekinn punkt í umfanginu sem þær eru 90% tryggar með að verðbilið, sem þær gætu náð með því að yfirgefa matsáhættuna, væri á því verði eða betra verði,
- b) ef ekki eru til fullnægjandi gögn til að setja saman nokkur nærtæk verðbil kauptilboða/sölutilboða skulu stofnanir nota sérfræðinálgun og nota eigindlegar og megindlegar upplýsingar til að ná stigi vissu hvað varðar varfærið mat matsinnleggs sem er jafnt matinu sem stefnt er að þegar nokkur líkleg gildi eru tiltæk. Stofnanir skulu tilkynna lögbærum yfirvöldum um matsáhættuna sem notuð er um þessa nálgun, sem og aðferðafræðina sem notuð er til að ákvarða viðbótarvirðisleiðréttingar,
- c) stofnanir skulu reikna út uppgjörskostnað viðbótarvirðisleiðréttinga með því að beita 50% vænts verðbils kauptilboða/sölutilboða sem annaðhvort er reiknað út í samræmi við a- eða b-lið matsáhætta í tengslum við matsinnleggin sem skilgreind eru í 5. mgr.
7. Stofnanir skulu reikna út flokkunarstig viðbótarvirðisleiðréttingar í heild fyrir uppgjörskostnað með því að nota formúlur fyrir reiknireglu 1 eða 2 sem mælt er fyrir um í viðaukanum, og beita á uppgjörskostnað viðbótarvirðisleiðréttinga á einingastigi.

11. gr.

Útreikningur líkansáhættu viðbótarvirðisleiðréttingar

1. Stofnanir skulu meta líkansáhættu viðbótarvirðisleiðréttingar fyrir hvert virðislíkan („líkansáhætta viðbótarvirðisleiðréttingar á einingagrundi“) með því að taka tillit til virðislíkansáhættu sem kemur til vegna mögulegrar tilvistar nokkurra ólíkra líkana eða líkanakvarðana sem markaðsaðilar beita, og vegna þess að ákveðið úttaksverð er ekki fyrir hendi til að meta tiltekna vöru. Stofnanir skulu ekki taka tillit til virðislíkansáhættu sem kemur til vegna kvarðana frá breytum af völdum markaðar sem 9. gr. tekur til.
2. Líkansáhættu viðbótarvirðisleiðréttingar skal reikna út með því að beita einhverri þeirra aðferða sem skilgreindar eru í 3. og 4. mgr.
3. Ef mögulegt er skulu stofnanir reikna út líkansáhættu viðbótarvirðisleiðréttingar með því að ákvarða nokkur líkleg mót sem búin eru til í krafti annarra viðeigandi líkana- og kvörðunaraðferða. Í þessu tilviki skulu stofnanir meta tiltekinn punkt innan þeirra mata sem eftir standa, ef þær eru 90% tryggar með að geta horfið frá matsáhættunni á því verði eða betra verði.
4. Ef stofnanir geta ekki beitt aðferðinni sem skilgreind er í 3. mgr. skulu þær nota sérfræðinálgun til að meta líkansáhættu viðbótarvirðisleiðréttingarinnar.
5. Með sérfræðinálguninni skal tekið tillit til alls eftirfarandi:
- a) margbreytileika þeirra vara sem eru viðkomandi líkaninu,
- b) fjölbreytileika hugsanlegra stærðfræðinálguna og líkanabreyta, ef breyturnar tengjast ekki markaðsbreytum,
- c) að hve miklu leyti markaðurinn fyrir viðkomandi vörur er einstefna,
- d) hvort áhættur séu fyrir hendi hvað varðar viðkomandi vörur sem ekki er hægt að tryggja sig gegn,
- e) hvort líkanið dugi til að ná utan um fyrirkomulag endurgreiðslu vara í eignasafninu.

Stofnanir skulu tilkynna lögbærum yfirvöldum um líkónin sem notuð er um þessa nálgun, sem og aðferðafræðina sem notuð er til að ákvarða viðbótarvirðisleiðréttingar.

6. Ef stofnanir nota aðferðina sem lýst er í 4. mgr. skal árlega staðfesta varfærni aðferðarinnar með því að bera saman eftirfarandi:

- a) viðbótarvirðisleiðréttingarnar, sem reiknaðar eru út með aðferðinni sem lýst er í 4. mgr., ef þeim væri beitt á mikilvægt úrtak matslíkana þar sem stofnunin beitir aðferðinni í 3. mgr., og
- b) viðbótarvirðisleiðréttingarnar sem verða til samkvæmt aðferðinni í 3. mgr. fyrir sama úrtak matslíkana.

7. Stofnanir skulu reikna út flokkunarstig viðbótarvirðisleiðréttingar í heild fyrir óvissu markaðsverðs og nota óvissu markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttinga á einingastigi með því að nota annaðhvort reiknireglu 1 eða 2 sem mælt er fyrir um í viðaukanum.

12. gr.

Útreikningur óinnleysts skuldatryggingarálags viðbótarvirðisleiðréttingar

1. Stofnanir skulu reikna út óinnleyst skuldatryggingarálag viðbótarvirðisleiðréttinga til að endurspegla matsóvissu í leiðréttingunni sem nauðsynleg er samkvæmt viðeigandi reikningsskilaumgjörð til að ná yfir núvirði væntra tapa vegna vanskila mótaðila hvað varðar afleiðustöður.

2. Stofnanir skulu taka með þann þátt viðbótarvirðisleiðréttingar sem varðar óvissu markaðsverðs, innan flokks óvissu markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttinga. Þátt viðbótarvirðisleiðréttinga sem varðar óvissu uppgjörskostnaðar skal taka með í flokki uppgjörskostnaðar viðbótarvirðisleiðréttinga. Þátt viðbótarvirðisleiðréttingar sem varðar líkansáhættu skal taka með í flokki líkansáhættu viðbótarvirðisleiðréttinga.

13. gr.

Útreikningur fjárfestingar- og fjármögnunarkostnaðar viðbótarvirðisleiðréttingar

1. Stofnanir skulu reikna út fjárfestingar- og fjármögnunarkostnað viðbótarvirðisleiðréttinga til að endurspegla matsóvissu fjármögnunarkostnaðar sem beitt er við mat á úttaksverði samkvæmt viðeigandi reikningsskilaumgjörð.

2. Stofnanir skulu taka með þann þátt viðbótarvirðisleiðréttinga sem varðar óvissu markaðsverðs, í flokki óvissu markaðsverðs viðbótarvirðisleiðréttinga. Þátt viðbótarvirðisleiðréttingar sem varðar óvissu uppgjörskostnaðar skal taka með í flokki uppgjörskostnaðar viðbótarvirðisleiðréttinga. Þátt viðbótarvirðisleiðréttinga sem varðar líkansáhættu skal taka með í flokki líkansáhættu viðbótarvirðisleiðréttinga.

14. gr.

Útreikningur samþjappaðra staðna viðbótarvirðisleiðréttinga

1. Stofnanir skulu meta samþjappaða stöðu viðbótarvirðisleiðréttinga fyrir samþjappaðar matsstöður („samþjappaðar stöður viðbótarvirðisleiðréttinga“) með því að beita eftirfarandi þriggja þrepa nálgun:

- a) þær skulu auðkenna samþjappaðar matsstöður,
- b) þær skulu meta varfærið úttakstímabil fyrir hverja auðkennda, samþjappaða matsstöðu, þar sem viðeigandi markaðsverð fyrir stærð matsstöðunnar vantar,
- c) ef varfærið úttakstímabil er lengra en tíu dagar skulu þær meta viðbótarvirðisleiðréttingu sem tekur tillit til óstöðugleika matsinnleggja, óstöðugleika verðbils kaupþilboða/sölutilboða og áhrifa áætlaðrar úttaksáætlunar á markaðsverð.

2. Að því er varðar a-lið 1. mgr. skal tekið tillit til alls af eftirtöldu við auðkenningu á samþjöppuðum matsstöðum:

- a) stærð allra matsstaðna í hlutfalli við greiðsluhæfi hins tengda markaðar,

- b) hæfni stofnunar til að stunda viðskipti á þeim markaði,
- c) meðalumfang daglegs markaðar og dæmigert daglegt viðskiptaumfang stofnunarinnar.

Stofnanir skulu fastsetja og skjalfesta aðferðafræðina sem notuð er til að ákvarða samþjappaðar matsstöður, en samþjappaðar matsstöður viðbótarvirðisleiðréttingar skulu reiknaðar út hvað þær varðar.

- 3. Stofnanir skulu reikna út flokksstig viðbótarvirðisleiðréttingar í heild fyrir samþjappaðar stöður viðbótarvirðisleiðréttingar sem summu samþjappaðra staðna viðbótarvirðisleiðréttinga á einingastigi.

15. gr.

Útreikningur stjórnsýslukostnaðar viðbótarvirðisleiðréttingar í framtíðinni

- 1. Ef stofnun reiknar út óvissu markaðsverðs og uppgjörskostnað viðbótarvirðisleiðréttinga fyrir matsáhættu, sem hefur það í för með sér að ganga að fullu út úr áhættunni, getur stofnunin metið viðbótarvirðisleiðréttingu á núll hvað varðar stjórnsýslukostnað í framtíðinni.
- 2. Ef ekki er hægt að sýna fram á að matsáhætta viðbótarvirðisleiðréttingar sé núll skv. 1. mgr. skulu stofnanir reikna út stjórnsýslukostnað í framtíðinni hvað varðar viðbótarvirðisleiðréttingu („stjórnsýslukostnaður í framtíðinni hvað varðar viðbótarvirðisleiðréttingu á einingarstigi“) að teknu tilliti til stjórnsýslukostnaðar og áhættuvarna í framtíðinni á væntum líftíma matsáhættu sem ekki er beitt á beinu úttaksverði hvað varðar umsýslukostnað viðbótarvirðisleiðréttinga, afvaxtaðan með beitingu vaxta sem nálgast áhættulausa vexti.
- 3. Að því er varðar 2. mgr. skal stjórnsýslukostnaður í framtíðinni taka til alls aukins starfsmannahalds og fastakostnaðar sem líklegt er að verði stofnað til við rekstur eignasafns, en reikna má með að þessi kostnaður lækki með minnkun eignasafns.
- 4. Stofnanir skulu reikna út flokksstig viðbótarvirðisleiðréttingar í heild fyrir stjórnsýslukostnað viðbótarvirðisleiðréttingar í framtíðinni sem summu stjórnsýslukostnaðar viðbótarvirðisleiðréttingar á einingastigi.

16. gr.

Útreikningur snemmbærra slíta viðbótarvirðisleiðréttingar

Stofnanir skulu meta snemmbær slit viðbótarvirðisleiðréttingar að teknu tilliti til hugsanlegs taps sem kemur til vegna snemmbærra slíta utan samninga hvað varðar viðskipti viðskiptavina. Snemmbær slit viðbótarvirðisleiðréttingar skulu reiknuð út að teknu tilliti til hlutfalls viðskipta viðskiptavina sem hafa áður haft snemmbær slit, og taps sem hefur komið til í þessum tilvikum.

17. gr.

Útreikningur rekstraráhættu viðbótarvirðisleiðréttingar

- 1. Stofnanir skulu meta rekstraráhættu viðbótarvirðisleiðréttingar með því að meta hugsanlegt tap sem kann að koma til sem afleiðing rekstraráhættu í tengslum við sannreyningarferli. Þetta mat skal taka til úttektar á matsstöðum sem teljast vera í áhættu í sönnunarferli efnahagsreiknings, þ.m.t. þær stöður sem koma til vegna lagalegs ágreinings.
- 2. Ef stofnun beitir hinni þróuðu mæliaðferð fyrir rekstraráhættu eins og tilgreint er í 4. kafla III. bólkis, 3. hluta reglugerðar (ESB) nr. 575/2013 getur hún tilgreint rekstraráhættu viðbótarvirðisleiðréttingar sem núll, með því skilyrði að hún leggi fram sannanir um að útreikningar hinnar þróuðu mæliaðferðar taki að fullu á rekstraráhættunni, að því er varðar sannreyningarferli, eins og ákvarðað er í samræmi við 1. mgr.
- 3. Í öðrum tilvikum en þeim sem um getur í 2. mgr. skulu stofnanir reikna út rekstraráhættu viðbótarvirðisleiðréttingar sem 10% summu uppsafnaðs flokkunarstigs viðbótarvirðisleiðréttinga fyrir óvissu markaðsverðs og umsýslukostnaðar.

IV. KAFLI

UPPLÝSINGAR, KERFI OG EFTIRLIT

18. gr.

Kröfur um upplýsingar

1. Stofnanir skulu skjalfesta með nægjanlegum hætti aðferðafræði varfærins mats. Þessar upplýsingar skulu innihalda innri stefnur sem veita leiðbeiningar um öll eftirfarandi atriði:
  - a) svið aðferða til að magngreina viðbótarvirðisleiðréttingar fyrir hverja matsstöðu,
  - b) stigskiptingu aðferða fyrir hvern eignaflokk, vöru eða matsstöðu,
  - c) stigskiptingu markaðsgagnalinda sem beitt er í aðferðafræði viðbótarvirðisleiðréttinga,
  - d) einenni markaðsgagna sem farið er fram á til að færa rök fyrir viðbótarvirðisleiðréttingu á núll fyrir hvern eignaflokk, vöru eða matsstöðu,
  - e) aðferðir sem notaðar eru ef sérfræðinálgun er beitt til að ákvarða viðbótarvirðisleiðréttingu,
  - f) aðferðir til að ákvarða hvort matsstöður útheimta samþjappaðar stöður viðbótarvirðisleiðréttingar,
  - g) vænt úttakstímabil að því er það varðar að reikna út viðbótarvirðisleiðréttingar fyrir samþjappaðar stöður þar sem við á,
  - h) eignir á gangvirði og skuldir, þar sem breyting á mati reikningsskila hefur aðeins að hluta til eða engin áhrif á almennt eigið fé þáttar 1, skv. 2. mgr. 4. gr. og 1. mgr. 8. gr.
2. Stofnanir skulu líka halda skrár til að hægt sé að greina útreikning á viðbótarvirðisleiðréttingum á stigi matsáhættu, og reiða skal fram upplýsingar til framkvæmdastjórnar úr útreikningsferli viðbótarvirðisleiðréttinga til að unnt sé að fá mynd af stigi matsóvissu í eignasafni stofnunarinnar hvað varðar stöður á gangvirði.
3. Upplýsingarnar sem tilgreindar eru í 1. mgr. skulu endurskoðaðar a.m.k. árlega og skal framkvæmdastjórnin samþykkja þær.

19. gr.

Kerfi og kröfur um eftirlit

1. Upphaflega skal óháð stýrieining heimila viðbótarvirðisleiðréttingar og vakta þær síðan.
2. Stofnanir skulu vera með skilvirkt eftirlit í tengslum við stjórnun allra staðna á gangvirði, og fullnægjandi tilföng til að framkvæma þetta eftirlit og tryggja traust matsferli, jafnvel á álagstímum. Þær skulu fela í sér allt eftirfarandi:
  - a) frammistöðu matslíkans, a.m.k. árlega,
  - b) samþykki stjórnar hvað varðar allar mikilvægar breytingar á matsstefnum,
  - c) skýra yfirlýsingu um áhættuvilja stofnunar hvað varðar áhættustöður með fyrirvara um matsóvissu sem er vöktuð á samanlögðu stofnunarstigi,
  - d) óháð sannreyningarferli milli áhættusækinna eininga og stýrieininga,
  - e) ítarlega innri endurskoðun sem er í tengslum við vinnslu matsferla og eftirlit.
3. Stofnanir skulu tryggja skilvirkt eftirlit sem beitt er með samræmdum hætti í tengslum við matsferli hvað varðar stöður á gangvirði. Þetta eftirlit skal sæta reglulegri, innri endurskoðun. Eftirlitið skal fela í sér allt eftirfarandi:
  - a) nákvæmlega skilgreinda vörubirgðaskrá innan stofnunarinnar í heild sem tryggir að hverja matsstöðu sé hægt að tengja sérstaklega við skilgreiningu á vöru,
  - b) matsaðferðir, fyrir hverja vöru í birgðaskránni, sem ná til vals og kvörðunar á gerð, gangvirðisbreytingum, viðbótarvirðisleiðréttingum, óháðum aðferðum hvað varðar verðsannpröfun sem eru viðeigandi fyrir vöruna, og mælingu á matsóvissu,

- c) sannreyningarferli sem tryggja, fyrir hverja vöru, að bæði áhættusæknar deildir og viðkomandi eftirlitsdeildir samþykkja þær aðferðir á vörustigi sem lýst er í b-lið og votta að þær endurspeglar raunverulega starfsvenju fyrir hverja matsstöðu sem er tengd vörunni,
- d) skilgreind viðmiðunarmörk sem byggð eru á markaðsgögnum til að ákvarða hvenær matslíkön eru ekki lengur nægjanlega traust,
- e) formlegt ferli óháðrar verðsannprófunar sem byggt er á verði sem er óháð viðkomandi viðskiptaeyningu,
- f) Samþykktarferlið fyrir vöruna sem vísar til vörubirgðaskrár og varðar alla innri hagsmunaaðila hvað snertir áhættumælingu, eftirlit með áhættu, reikningsskil og úthlutun og sannprófun á virði reikningsskila,
- g) Endurskoðunarferli fyrir nýja samninga til að tryggja að gögn um verðlagningu hvað varðar ný viðskipti séu notuð til að meta hvort mat svipaðra matsáhætta sé áfram nægjanlega varfærið.

V. KAFLI

LOKAÁKVÆÐI

20. gr.

Gildistaka

Reglugerð þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Reglugerð þessi er bindandi í heild sinni og gildir í öllum aðildarríkjunum án frekari lögfestingar.

Gjört í Brussel 26. október 2015.

Fyrir hönd framkvæmdastjórnarinnar,

Jean-Claude JUNCKER

forseti.

VIÐAUKI

Formúlur sem nota skal í þeim tilgangi að safna saman viðbótarvirðisleiðréttingum skv. 6. mgr. 9. gr., 7. mgr. 10. gr. og 7. mgr. 11. gr.*Aðferð 1*

$$\begin{aligned} \text{APVA} &= (\text{FV} - \text{PV}) - 50\% \cdot (\text{FV} - \text{PV}) \\ &= (50\% \cdot (\text{FV} - \text{PV})) \end{aligned}$$

$$\text{AVA} = \Sigma \text{APVA}$$

Aðferð 2

$$\begin{aligned} \text{APVA} &= (\text{FV} - \text{PV}) - 50\% \cdot (\text{FV} - \text{PV}) \\ &= \max \{ \{0, \text{FV} - 50\% \cdot (\text{EV} + \text{PV})\} \} \end{aligned}$$

$$\text{AVA} = \Sigma \text{APVA}$$

Ef:

FV = Mat á gangvirði matsáhættu eftir hverja leiðréttingu á bókhaldi sem er beitt á gangvirði stofnunar og hægt er að auðkenna þannig að það taki á sömu upptökum matsóvissu og viðkomandi viðbótarvirðisleiðréttingar,

PV = Mat á varfærnu virði matsáhættu sem ákvarðað er í samræmi við þessa reglugerð,

EV = Vænt virði á stigi matsáhættu sem tekið er út frá nokkrum mögulegum virðum,

APVA = Stig matsáhættu viðbótarvirðisleiðréttinga eftir að leiðrétt hefur verið fyrir samsöfnun,

AVA = Heildarflokksstig viðbótarvirðisleiðréttinga eftir að leiðrétt hefur verið fyrir samsöfnun.
